

Vedtak i Transportklagenemnda - Kollektivreiser

Sammendrag

Stoppet i kontrollsone uten billett.

Dato

08.02.2019

Saksnummer

2018-04112

Tjenesteytere

Ruter

Klager har i det vesentlige anført

Klager skulle møte en venn på Jernbanetorget T-banestasjon, og gikk derfor inn på stasjonen. På vei ut blir klager stoppet i kontroll og ilagt gebyr fordi han befant seg innenfor kontrollsone, hvor det var krav om gyldig billett.

Klager forklarte situasjonen til kontrolløren, men fikk beskjed om at det var lite kontrolløren kunne gjøre. Videre ble klager spurt om han ønsket faktura eller å betale på stedet. Klager ba om faktura, men fikk aldri fakturaen. En måned senere mottar klager et inkassovarsel fra Ruter på et gebyr som han aldri har mottatt.

Klager viser til at hans overtredelse kom som en følge av manglende informasjon fra Ruter. Ruters opplysninger om hvor kontrollsonen begynner følger ikke byggt teknisk forskrift § 12, eller Norges Blindeforbunds krav til universell utforming. Noen av kravene til universell utforming fra Norges Blindeforbund er: "Informasjonen skal presenteres som lyd og ha mulighet for forstørrelse." og "Informasjonsmonitorer skal plasseres i øyehøyde, det vil si en senterhøyde på 150 cm". Klager kan ikke si at han har sett eller hørt at dette er tilgjengelig på Jernbanetorget T-banestasjon. Grunnlaget for kravet til utforming er for å hjelpe grupper som i hverdagen har vansker med lesing, eksempelvis blinde og svaksynte. Et skilt i taket med kun tekst, og en markeringstripe på gulvet med kun tekst, hjelper ikke denne gruppen som klager er en del av.

Klager krever at Ruter frafaller gebyret.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Klager ble ilagt gebyr på Jernbanetorget T-banestasjon i en såkalt ut-kontroll. Gebyret ble ilagt fordi klager ikke hadde noen billett.

Ifølge Ruters transportvilkår må man ha gyldig billett før passering av kontrollsonen på T-banestasjonen, det er ikke tillatt å ferdes innenfor denne kontrollsonen uten gyldig billett. Denne sonen er godt merket både i gulvet og med lysskilt i taket. Merkingen er med font og kontrast som er i henhold til kravene om universell utforming.

Klager fikk i kontrollen med seg en kvittering som inneholder opplysninger om konto, beløp, KID nummer og betalingsfrist. Det er dette som er gebyret da Ruter ikke sender ut gebyr, men en påminnelse dersom gebyret ikke blir betalt innen fristen.

Ruter kan på bakgrunn av dette ikke se noen grunn til å endre standpunkt i denne saken.

Nemnda bemerker

Klager ble under en ut-kontroll på Jernbanetorget T-banestasjon ilagt gebyr som følge av manglende billett.

Det fremgår av Ruters transportvilkår punkt 3 bokstav b at den reisende plikter å ha gyldig billett før ombordstigning eller før passering av kontrollsoner.

Det følger videre av punkt 6.2 første avsnitt at passasjerer som ved kontroll ikke kan vise gyldig billett, vil bli ilagt gebyr. Bestemmelsen er objektiv. Gebyr kan således ilegges selv om passasjerer ikke har opptrådt klanderverdig.

Nemnda bemerker at klager oppholdt seg innenfor kontrollsonen uten billett. Vilkårene for å ilegge gebyr var da til stede.

Klager hevder at manglende informasjon var årsaken til at han befant seg innenfor kontrollsonen. Han viser til at informasjonen ikke er utformet i samsvar med byggeteknisk forskrift § 12 eller Norges Blindforbunds krav til universell utforming.

Nemnda viser til at informasjon om kontrollsonen er godt merket. Informasjon er gitt både med tydelig skrift på skilt opp under taket og på gulvet. Informasjonen er riktig nok ikke gitt med lyd slik Blindforbundet anbefaler.

Nemnda bemerker at utforming av best mulig utforming av informasjon generelt er en utfordring og særlig i forhold til ulike funksjonshemninger. Nemnda kan etter en samlet vurdering ikke se at det er grunnlag for å hevde at informasjonen om kontrollsoner og krav om gyldig billett ikke tilfredsstillende til kravene til universell utforming.

Nemnda finner grunn til å føye til at det for personer med sterkt nedsatt syn, likevel kan være vanskelig å få med seg denne informasjonen, i og med at skiltet med informasjon om dette henger for høyt for en del synshemmede.

I slike situasjoner bør det kunne utvises skjønn fra kontrollørens side. Nemnda har ikke grunnlag for å vurdere om klager var i en slik situasjon.

Det er ikke notert noe om påberopelse av nedsatt syn i gebyrrapporten, kun at klager ventet på en venn.

Nemnda finner ikke grunnlag for å anbefale at klager gis medhold.

Vedtak

Transportklagenemnda Kollektivtransport finner ikke å kunne anbefale at klager gis medhold.

Nemndas representanter

- Anne Austbø (leder)
- Else Anette Grannes (Forbrukerrådet)
- Hege Forsberg Krogh (Hedmark Trafikk)
- Olav Grøttland (NSB)
- Beate Alsos (Blindforbundet)